

Position Paper Wcz van de Brancheorganisaties Zorg, 15 november 2011

Verzoek rondetafelgesprek

De vaste Kamercommissie van VWS heeft verzocht om de Wcz vanuit de volgende invalshoeken te benaderen: de toegevoegde waarde van het wetsvoorstel, de obstakels die resteren, de positieve/negatieve kanten van het wetsvoorstel en de complexiteit.

De toegevoegde waarde van het wetsvoorstel en de complexiteit

Zorgaanbieders hechten aan een sterke positie van de cliënt. Het realiseren van één wet die overzichtelijk, integraal en begrijpelijk is, is echter veel complexer gebleken dan vooraf door de wetgever gedacht. Het is niet gelukt om die ene wet die andere overbodig maakt, te realiseren. De Wgbo blijft bestaan en er komt een nieuwe beginselenwet zorg. We moeten vaststellen dat hiermee minstens drie wetten zijn waar de cliënten en zorgaanbieders hun rechten en plichten in moeten zien te vinden. Dat is erg onduidelijk en veroorzaakt afstemmingsproblemen. Hierbij laten we nog buiten beschouwing dat bijvoorbeeld het wetsvoorstel zorg en dwang en het wetsvoorstel verplichte ggz ook over cliëntenrechten gaan.

Wat betreft de te realiseren verbeteringen in cliëntenrechten is markant dat op dit moment het voornemen is om de begeleiding uit de AWBZ over te hevelen naar de Wmo. Dat wil zeggen dat een verzekerde aanspraak omgezet wordt in een voorziening. Dit betekent voor de cliënt een verzwakking van zijn rechten.

Vanwege het grote aantal wijzigingen en mede in het licht van de eerdere kritiek van de Raad van State lijkt het ons noodzakelijk om het gewijzigde voorstel opnieuw voor te leggen aan de Raad van State. Wij hebben eerder als alternatief een wijziging van bestaande wetgeving voorgesteld (waaronder verbreding van de Wgbo naar de care). Dat blijft naar onze opvatting veel beter en een stuk eenvoudiger. Het voorkomt ook dat 'alles op alles' moet wachten. Daarbij hoeft het ontwikkelwerk dat in de Wcz is geïnvesteerd niet verloren te gaan. Het is nog altijd beter ten halve te keren dan ten hele te dwalen. De meerwaarde van de wet zit in een aantal onderdelen en niet in het geheel. Sterker nog, het geheel is de vijand van de onderdelen geworden en daarom adviseren wij u – in lijn met ons eerdere advies ter zake – de Wcz af te wijzen.

De obstakels die resteren, de positieve/negatieve kanten

Positief is dat de medezeggenschapsparagraaf alsnog een branchespecifieke invulling heeft gekregen en dat de Wgbo behouden blijft. Toch overheersen de negatieve kanten:

Goede zorg: er bestaat spanning tussen doelmatigheid en betaalbaarheid van zorg (= aspect van verantwoorde zorg) in relatie tot de professionele standaard (= kenmerk van goede zorg). De beperking in beschikbare middelen (tarieven en macrobudget) kan leiden tot een beperking van het cliëntenrecht op goede zorg zoals gedefinieerd in de professionele standaard. De toegevoegde regel over de professionele autonomie intensificeert deze problematiek. De eindverantwoordelijkheid van het bestuur voor de kwaliteit van zorg dient ondubbelzinnig te worden gewaarborgd.

De verantwoordelijkheid van verzekeraars voor goede zorg is bovendien nog steeds onduidelijk. Ten onrechte houdt de wetgever de positie van verzekeraars buiten het systeem van de Wcz.

Veilig melden: de in de Wcz genoemde strafrechtelijke uitzondering op veilig melden is veel te ruim. Wij pleiten voor een regeling waarin het OM alleen die meldingen ter inzage krijgt waaruit *opzet of grove nalatigheid* blijkt.

Enquêterecht: de ongeclausuleerde toegang tot het enquêterecht van cliëntenraden is ondoelmatig. Wij pleiten voor een verankering van voorrangsregels in de Wcz. Pas in het - uitzonderlijke - geval dat de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden noch de Governancecommissie bevoegd is het geschil te behandelen, kan direct een beroep worden gedaan op de enquêteprocedure.

Keuze-informatie: het is beter om het recht op keuze-informatie als een collectieve, branchespecifieke verplichting van zorgaanbieders te regelen.

Wgbo: De samenloop Wcz met de Wgbo is volkomen onduidelijk. Krijgt de Wgbo voorrang ten opzichte van de Wcz?

Wmo: De minister wil ten onrechte het toezicht op de kwaliteit van de huishoudelijke verzorging en de begeleiding schrappen. Zorgaanbieders hebben grote behoefte aan een eenduidig kwaliteitskader, enkelvoudige verantwoordingslasten, een helder toezicht en een realistische relatie tussen prijs en kwaliteitseisen.